

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

Caput I. Oringa ut virginitatem servet, domo profugit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

EX ITALICO
SILVANI
RAZZI.
Christus ei
sæpe apparet.

Ipsa diem
mortis, alia-
que prædicat.

Moritur,
splendenti fa-
cie.

Animum ejus
in cælum de-
ferri videt
quædam.

Impudicos
etiam mortua
aversatur.

Multi recon-
ciliati in ejus
morte.

Dolor capitis
curatus ejus
meritis.

Visus restitutus.

Mortuus sus-
citat.

Corpus Oringæ
diu inte-
grum, cum
templo con-
bustum.

sueverat, quod et sororibus ceteris molestia, et gravior ipsi dolor crearetur. Deinceps igitur (uti ipsa F. Joanni Capellano suo sub secreto confessionis aperuit) quotidie cum in sacra æde sacrificii tempore sancta hostia elevaretur, Christus se corporea specie in loco, in quo decumbebat, spectandum illi offerebat. Eidem Fratri Joanni octiduo ante diem suæ mortis prædixit, eventuras patriæ calamitates, aliaque complura ad monasterium illud pertinentia. Ipsa obitus sui hora tanta relucebat in ejus vultu lætitia, serenitas, splendor, ut facile apparetur felicissimam illam animam migrare ab hac vita, ut Christo æternum conjungeretur in cælis. Convocatis igitur universis sororibus, suavissimis verbis materno affectu eas consolata, feliciter requievit in Domino sub initium Januarii mensis, anno 1310.

32 Pia quædam matrona, Tergia nomine, dum precibus in majori æde Pisana vacat, ipsa qua e vita excessit hora, ejus animam vidit in candidissima veste ab Angelis in cælum gloriose deportari, quæ et ipsam his visa est verbis affari: Mecum nunc exulta amica mea Tergia, nam, ut cernis, Angelorum obsequiis ad æternæ vitæ stationem devehor. Permansit corpus ejus a morte multo quam ante speciosius et clarius; oportuitque, ut populi undique magno numero concurrentis pietati fieret satis, decem ac septem dies insepultum illud asservare. Non est vero silentio prætereundum, inter ceteros adfuisse quamdam non integræ famæ feminam, quæ ut in sacrum Virginis corpus defixit obtutum, illico Oringæ faciem sibi veste, qua erat cooperta, propriis manibus contexit.

33 Præter alia innumera signa ac miracula ejus meritis et intercessione perpetrata, multa hominum millia sub mortis ejus tempus, uti ipsa prædixerat, cum ante animis dissiderent, tum divini Spiritus gratia compuncti, in gratiam mutuo rediverunt. Aliquot ab obitu illius diebus Thomas Clericus, de quo supra egimus, cum gravi capitis dolore torqueretur, Virgini beatæ se commendat, et subito est liberatus.

34 Quidam ex Comitatu Florentino jam ab annis quatuordecim cæcus, visitato sacro corpore visum recepit.

35 Puerulum quemdam ex pago S. Miniati ad Tedescum in fossam aqua plenam prolapsam, ac die integro submersum, sub noctem inde mesti parentes eduxerunt, ac Virgini commendarunt, voto nuncupato: is subito restitutus est vitæ.

36 Alia plurima acciderunt miracula meritis beatissimæ hujus Virginis. Cujus corpus diutissime integrum, formosumque permansit, quasi recentissime vita esset destitutum. Sed Deo id permittente anno 1314 cum candela accensa esset relicta ad sacras reliquias, ingens exortum est incendium die 14 Augusti, quo et illud sacrum pignus omnino consumptum est, et pars magna monasterii. Orate pro nobis.

ALIA VITA

AUCTORE CORNELIO CURTIO,

Ord. Augustiniani Historiographo Generali.

CAPUT I.

Oringa ut virginitatem servet, domo profugit.

In Etruriæ valle ad flumen *a* Arnun castellum vetus est, nomine sanctæ Crucis illustre, pauca millia passuum distans a Florentia, *b* cujus imperium semper hæcenus tulit. Ibi Virgo nostra lucem accepit, obscuris progenitoribus et non extra viciniam notis. In lustrali fonte nomen ei Oringæ datum, quod postea usu perdidit; Romano populo eam a virtutibus nuncupante.

a
b
Christianæ
patria, et na-
tales.

2 Ætatem primam duxit puritate ipsa puriorem. Verba prætextata, quæ hodie pueri prima fari docentur, auditu illi tam molesta erant, ut a fundo stomachum cierent ad certum vomitum. Non ferebat candidus ille cælestis Sponsi thalamus vel minimi pulvisculi asperginem. Sermo omnium impurus illi morbus erat: et, quia non aliquando eum audire non poterat, infirma admodum valetudine utebatur. Ab hoc ergo malo in ætate adhuc puerili febrientem accedebat Sacerdos invocatus, ut eam de noxis, quas non potuit nisi levissimas habere, absolveret: sed quam pæne illam de vita prius absolvisset. Ut enim sub ejus oculos venit, tota cohorrui Oringa, ab intimis viscerum sedibus turbata, ut tantum non animam excreaverit: ita nescio quo occulto flagitio sordidus Presbyter ei continuam stomachi tempestatem, et perpetuum vomitum commovebat. Diceret eam, mare, sordium omnium impatientem. Quas ut evitaret, præmoneri a cælo, et præmuniri debuit illo Ecclesiastici antidoto: Sepi aures tuas spinis. Igitur intra domussuæ cancellos, conchæ in modum, se cohibuit. Oportuit bene magnum esse necessitatis articulum, qui eam foras extruderet. Quando tamen prodeundum erat, signabat nota aliqua ædium suarum limen, et ultimum plateæ angulum, quæ agnosceret reversura: ita raro viciniam exibat. Credidisses eam oculis orbam esse, quos in terram fixos nunquam inter ambulandum attollebat; non curiosos obtueri alios; verecunda magis ab aliis videri. Imo ut despicitui esset omnibus, adfectata sorditie deturpabat vultum. Culcitam, sordiumque humi capiebat, nuda pedes hibernis etiam in nivibus, quas sanguinis sui purpura passim tingebat.

3 Quam primum fari didicit, didicit affari Sponsum suum, cui a cunis ipsis placuerat. Huic totas noctes sæpe dabat: dies non poterat, præsertim in ætate majuscula, quando ad rusticum opus domesticæ ærumnæ eam urgebant. Abi Oringa, et hunc scipionem in manus sume, ac curam gere boum pascendorum: patris præceptum erat. Quid reponeret puella octennis? Vidisses alteram istam Rebeccam, confestim ad patris nutum se accingere, ad pascua boves voce manuque abigere, domum redigere Sole vocante. Sed dum pecua ruri Virgo pascit, suum interim Pastorem non negligit. In silva aut campis designat bobus certum pascui loci spatium, præcipitque ut ne frumentum bonum vel lambendo attingant, herbis tantum sibi proficuis vescantur. Illa iterea in foveam aliquam aut truncum arboris sese abdit, et Sponsum, ejus amore flagrabat, repetitis precibus invocat. Quis non credat prorupisse e carectis statim cælestem istum Amasium, et ad desiderata suæ calida vota advolasse? Enimvero, dum Oringa Sponsi deliciis fruitur, boves magistræ suæ sarta tecta mandata servare, graminibus vagis et silvestribus se implere, ultra præscriptum spatium ne latam quidem unguam transire. Quidni bruta illi obedirent, quando, qui ea creaverat, Sponsæ suæ servire non abnuit?

4 Vix alterum vitæ suæ lustrum superaverat, cum germani ejus fratres (ad plures abiverat cum matre pater) illam nuptum collocare volunt. Quid hoc erat aliud, quam saxa et lapides virgini loqui? Ea, quæ cælo se desponderat, quomodo cœnum amet? Quis ei nuptias persuadeat, cui verba nuptialia vomitum excient? Oringa benigne respondere fratribus; Christo se copulatam esse, non posse alii conjugari. Illi vero, ceu fatuam, sororem increpare, et ad nuptias urgere verbis, cogere etiam verberibus obstinatam. Nihilo tamen illa mollior, jam caute induerat, indurueratque ad omnes linguæ et manus injurias: Quotidiana tamen procella, qua in puellam teneram sævi fratres immaniter debacchabantur, minabatur ali-quod nanfragium, nisi ratem huic tempestatum commode subduceret. Æstu ergo cogitationum dubia huc

Pueritia pu-
rissima.

Cap. 28. 28.

Boves, quos
pascit, illi
obediunt.

Ad nuptias a
fratribus
frustra cogi-
tur.

illuc

illuc se flectit, quæritque qua porro evaderet. Ut erat ætate et sexu infirma, alieno consilio atque auxilio indigebat. Utrumque solus ei Sponsus dare poterat, et qui negaret?

Fugienti flumen cedit.

3 Auctore illo proripit se in fugam, procul a mælesuadis fratribus. Sed curriculum ejus nimis cito stitit obvium sine ponte flumen. Hic instar damæ trepidans a latratu insequentium canum, vertit se ad eum, cujus instinctu tantum stratagema adornarat; et in preces effusa, eum integritatis suæ tutorem invocat. Satis erat se illi commendasse. Non ultra sollicita, recta flumen ingreditur; et ecce, dividenti bus se, et in muros crystallinos aquis surgentibus, via aperitur Virgini, quam pede omnino non madidato transivit.

a Arnus Florentiam Pisasque perfluit, nobiles Etruria urbes.
b Silianus Iazzi dicit esse in Comitatu Pisano. Fere medio inter Pisas Florentiamque spatio situm est.

CAPUT II.

Lucam tendit, civi ancillatur, peregrinatur ad montem Garganum.

Dæmonem ei vim minantem Angeli fugant.

Nondum tamen putavit se reperisse securum a fratribus tutamentum, nisi Lucam eodem pede iret. Et jam Altupassum attigerat, Sole pæne emortuo, cum alterum Virgini obicem molitus est omnis boni æmulator diabolus. Ille monstrum pro more fedum horridumque induerat, ascenderatque equum terribilem et omnimodis informem; videbaturque furiæ cursu ruere in Oringam. Illa autem subito pavitare, et credere se jamjam obtritum iri immanibus hujus equi soleis; nisi submissi cælo candidi duo equites atrum istum suo obtutu ceu fulmine dissipassent. Sed et illi ipsi sensim agnorum mitissimorum instar disparuerunt. Ibi Oringa, Dominus, inquit, mecum est, quasi bellator fortis : qui persequuntur me, cadent, et confundentur vehementer. Tranquillitatem porro hanc tempestas nova et repentina turbavit.

In silva pernoctantem illi iidem recreant.

7 Ceciderant de altis montibus densæ umbrae, et lucem mundo eriperant: surgebant silvarum crebra dumeta, quæ viam mero meridie impedirent. Hic manere Oringa, hic sub dio noctem traducere, et hospitium gratuitum capere debuit, ferarum omnium rictibus exposita. Cui hæc etiam virilem animum non frangant? Ut ne virgineum turbarent, effectit cælestis anteambulo, qui splendore multo illustravit, eamque nemoris partem florida amœnitate temperavit. Attollebant se per continuum ordinem hinc inde veluti industria manu consite arbores; fragrabant sub pedibus suaveolentes herbæ; ridebat multicoloribus passim floribus variegatum pavementum : totum denique locum dixisses opus esse illius qui paradisum plantavit. Acedebat ad tantas delicias aliud solatium, quo Virgo noctem et curas falleret. Lepusculus, qui hominis etiam umbram timet, ausus est Oringam adire intrepide, et ludos facere; non aliter, quam in nutricis manu catellus, familiariter blandiri, in gremium ejus declinare caput, et omnino suaviari. Admirata Virgo animalculi confidentiam: Cur non arripis citam fugam, inquit, o miselle lepuscule? Quid si teprehendam? liceret enim, si liberet. An in isto meo sinu te securum putas, quæ ego ipsa trepida fugam capesso? Inter hæc puellæ et lepusculi suaviludia, aurora mari caput suum extulit, et Solem ac diem vicinum nuntiavit. Ubi nunc cælestis ille ductor, qui Oringam in viam regiam collocet? nullum enim vestigium apparet, nullum rectum iter, quod queat insistere. Ibi lepidus ille lepusculus ducis assumit officium, monetque hesitantem nutu, supra quam brutali, ut sequatur. At vero, ubi Lucensis semita videri potuit, lepusculus, quisquis ille fuit, seu Angelus, seu lepus Angelicus, videri etiam desit.

Pro ancilla servit.

8 Lucam ubi ventum est, fortuito, sed non sine numine, reperit illic primi nominis civem quandam;

cui in obsequium se dicavit, nihil pro servitio pacta, præter spatium aliquod temporis extra ordinem liberum, quod supremo Domino impenderet. Justa ab justis impetrare facile est. Non tantum ergo de die solido bona pars, sed totæ illi noctes concessæ, quas genuflexa inter preces sæpe integras transmittibat.

AUCTORE CORN. CURTIO.

9 Secretum porro elegit in summo ædium, ubi procul a strepitu Deum suum alloqueretur. Bene si turbam hominum fugiebat: sed dæmonum insultum neque illic potuit effugere. Primum ergo infernalis hostis occultam pugnam et vim animo ejus facere suggestionum ignitis jaculis; deinde, cum frustra conatus iste esset, manifestum bellum bellare. Orantem noctu aggreditur, horrendum hians, ore tam late ducto, ut ipsam inferni januam crederes. Fremittum addidit, ediditque tam immanem, ut contiguæ domus a fundamentis concuti, et susque deque rapi viderentur. Virgo primo quidem pro naturæ suæ imbecillitate tremere ad rictum tam horrendum monstri tartarini; sed paullo post animum recipere, et convertere se ad principem cælestis militiæ Archangelum, quem subitario in timore invocare assueverat. Simul adfuit, et solo aspectu longe jubens facessere inane terrore, Oringam plenis solatii gaudiis inundavit.

Dæmonem iterum ei insidiantem S. Michael repellit.

10 Divinis ergo quotidie hostentis recreata cœpit magis ac magis suo se Sponso Jesu allegare : a quo deinde jussa alium terræ angulum, ubi habitaret, quærere, statim herum suum adiit, et, ut nutum suum cælesti imperio subscriberet, obsecravat. Ille autem, cui religio erat Dei placito non extemplo obsecundare, vale illi libentibus quidem, sed madentibus oculis dixit.

Alio migrare divinitus jubetur.

11 Inde paullulum provecta, reperitaliquot de sexu suo comites paratas ire ad Garganum montem; ubi summo Angelorum Michaeli, cui jam pridem religiose devota erat, singulari obsequio, pro præstita paullo ante ope, gratias ageret. Et jam isto in itinere plusculos dies insumpserat imbellis hæc turba; cum altera sexus alterius eam assequitur, visa ad simile pietatis officium idem iter moliri. Sed revera latrones erant, quibus de earum corpore simul et anima rapere spolia certus animus erat. Una ergo itum est: donec ambigua quædam semita occurreret, qua in transennam duci possent imperitæ; Sole etiam, qui cubitum abibat, connivente.

Ad Garganum montem peregrinatur.

12 Trahunt prædones femineum hunc cœtum in viam aviam, ad desertam casam, destinatum latrocinio specum, jam nunc exercituri ad vim brachia; nisi iste, cui hanc peregrinationis molestiam consecraverant, in tempore, novo auxilio, adfuisset. Ecce enim, juvenis quidam exuvias draconis indutus, homine altior, illustratis luculento radio tenebris (pro Hercule suo Ethnici eum adorassent) voce Stentorea: Exite, exite, ait, filie: frustratur vos animarum corporumque latro capitalis, et utrorumque vobis bonum eripere ardet. Dixerat, et a via fatigatas intus atque extus recreat, et sequi se jubet. Porro cum illis secedens ad fontem, aquis supra omnem ambrosiam dulcibus scaturientem, eduxit, quod sub veste gerebat occultum, haustum, et liba quædam; eaque cum fonte, pro cibo et potu illis propinavit. Manna sumpsisse se dicebant, quod pro palati diversitate diversos saporis dulcedine appetitus earum accenderet potius, quam satiaret. Inde itum ad honestum diversorium, in quo corpora humano modo curarent; si quid curandum restabat, post cauponis illius divini Angelicum epulum. Ibi tum S. Michael evanuit, qui tamen post iterum iterumque illas in via aspectu suo recreavit.

Ope S. Michaelis prædones manus evadit.

CAPUT III.

Roma Assisium profecta, sæpius divina ope defenditur, illustratur.

A monte Gargano descendit ad sacra Apostolorum limina;